

Veselības inspekcija

Higiēnas prasību un veselības aprūpes nodrošināšana sociālās aprūpes iestādēs

Seminārs „Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšana” 08.11.2017.

Solvita Muceniece
Sabiedrības veselības uzraudzības nodaļas vadītāja

Veselības inspekcija

Sociālās aprūpes iestādes (SAI)

MK 12.12.2000. noteikumi Nr.431 „**Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām**” nosaka higiēnas prasības SAI, izņemot tās institūcijas, kurās tiek veikta ģimenes tipa aprūpe vai personas tiek izvietotas dzīvokļos vai atsevišķās dzīvojamās mājās.

Higiēnas prasību izpildes novērtēšana tiek vērsta uz infekciju slimību profilaksi un cilvēka veselībai drošu vides apstākļu nodrošināšanu.

MK noteikumi Nr.431 nosaka prasības:

- telpām un aprīkojumam
- ūdensapgādei un kanalizācijai, apkurei, ventilācijai un apgaismojumam
- aprūpējamo personu un sociālās aprūpes institūcijas darbinieku personīgajai higiēnai
- pārtikas blokam (*izpildi kontrolē PVD*)
- īpašas prasības bērnu SAI
- īpašas prasības pieaugušo SAI

Veselības inspekcija

Sociālās aprūpes iestādes

MK 27.11.2001. noteikumu **Nr.494 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm"**. OVP veic personām, kuras nodarbina sociālās aprūpes institūcijās (2.8.p.).

Veselības aprūpes jomas NA:

- obligātās prasības ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām
- medicīnisko ierīču ekspluatācijai
- vides un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībai
- higiēniskā un pretepidēmiskā režīma plāna izpildei
- zāļu aprītei

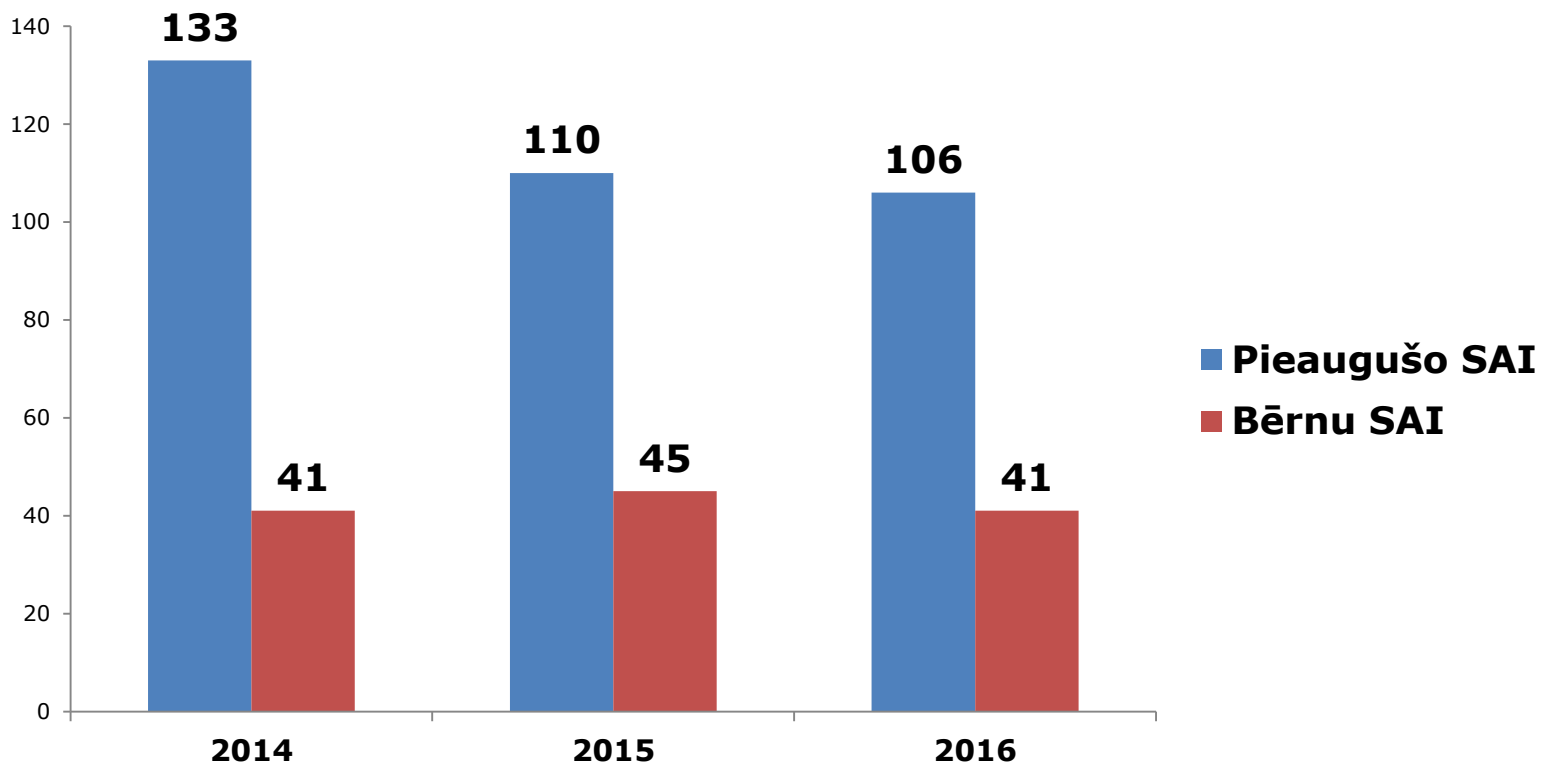
Ar visiem jomas NA var iepazīties Inspekcijas mājas lapā sadaļā "Normatīvie dokumenti": <http://www.vi.gov.lv/lv/sakums/normativie-akti>

Veselības inspekcija

Higiēnas prasību izpildes kontroles SAI

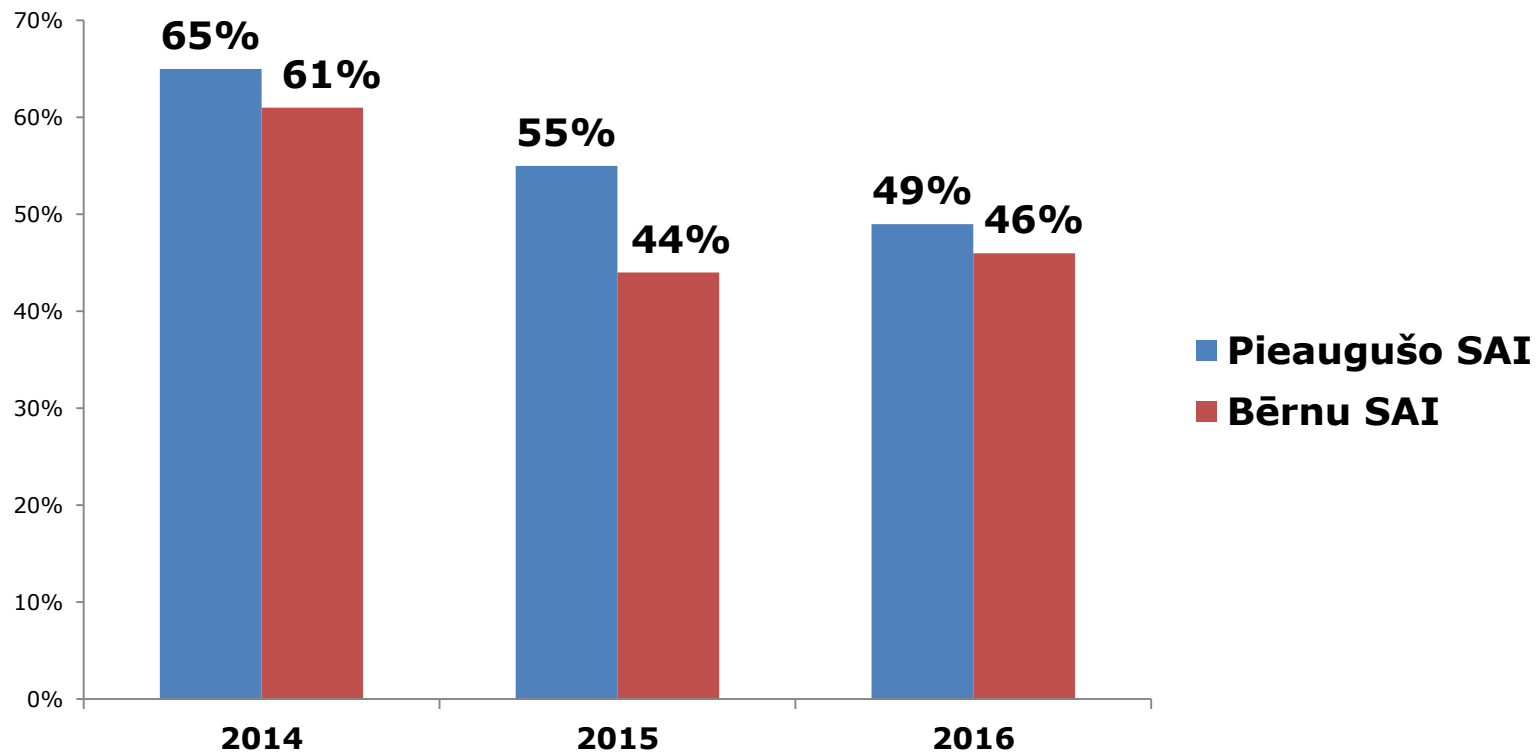
Plānveida kontroles

Veselības inspekcija

Plānveida kontroles par higiēnas prasību izpildi ar neatbilstībām SAI

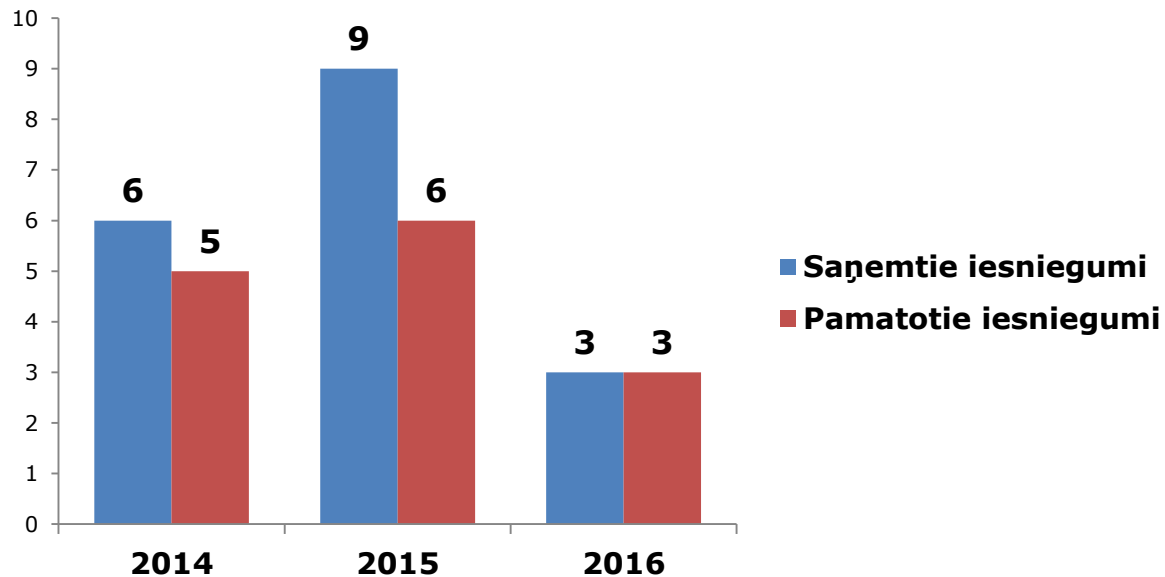

Veselības inspekcija

Saņemtie iesniegumi par higiēnas prasību neievērošanu no 2014.-2016.g.

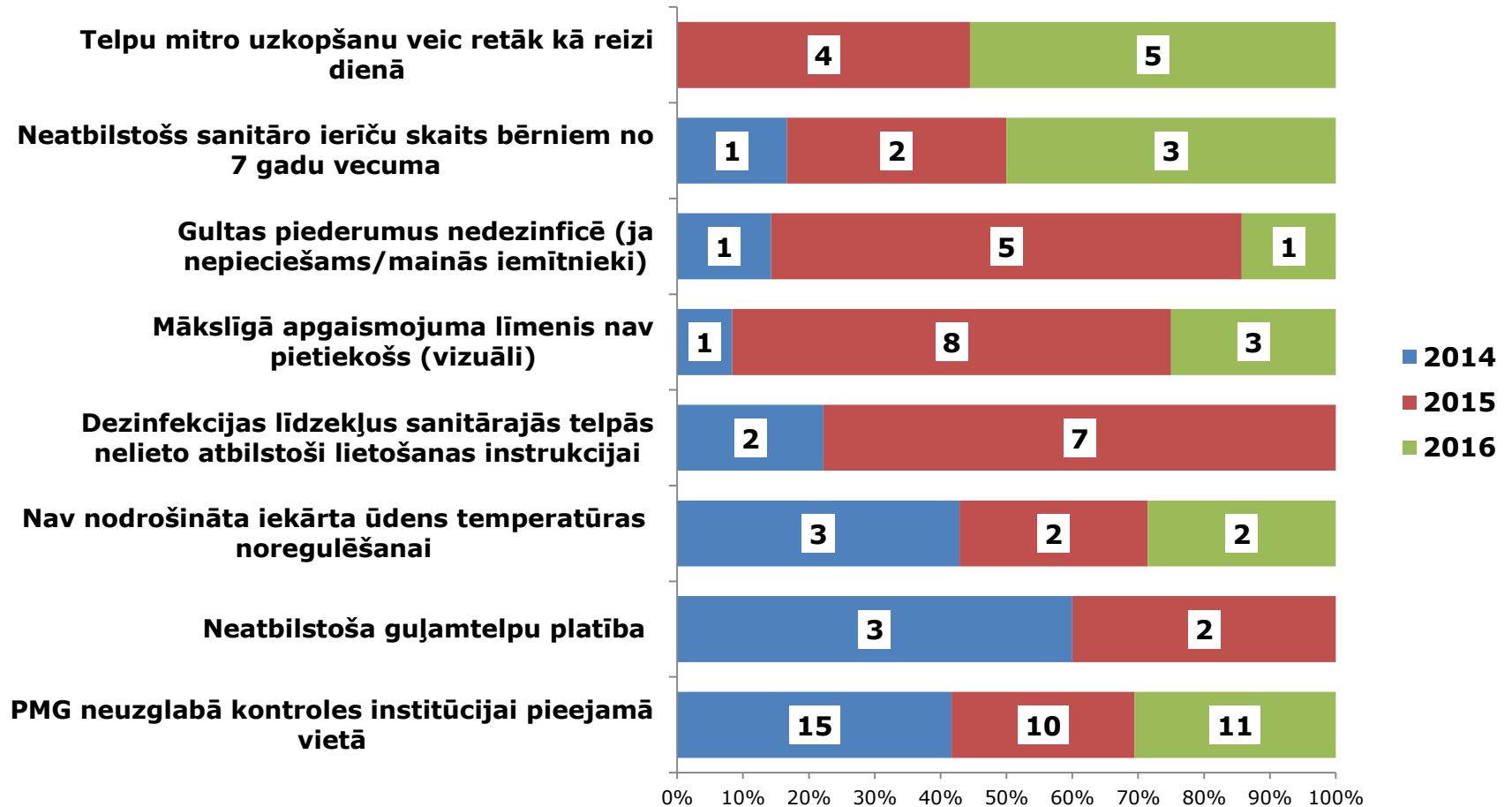
- Saņemtas 18 sūdzības par higiēnas prasību pārkāpumiem SAI, t.sk. 7 par insektu esamību
- 14 iesniegumi bija pamatoti (t.sk. visi par insektiem)

Veselības inspekcija

Biežākās problēmas higiēnas jomā bērnu SAI no 2014.-2016.g.

- Guļamtelpu platība - 1,8 m² bērniem līdz 3 g.; 4,0 m² bērniem no 3 līdz 18 g.
- Iekārta ūdens temp. noregulēšanai - zīdaiņiem un pirmsskolas vecuma bērniem
- Sanitāro ierīču skaits bērniem no 7 g.- viena mazgātne, viens tualetes pods uz 6 bērniem

Veselības inspekcija

Biežākās problēmas higiēnas jomā pieaugušo SAI no 2014.2016.g.

PMG neuzglabā kontroles institūcijai pieejamā vietā

Nav ierīkota sanitārā telpa darbiniekiem vai tajā nav ierīkota duša

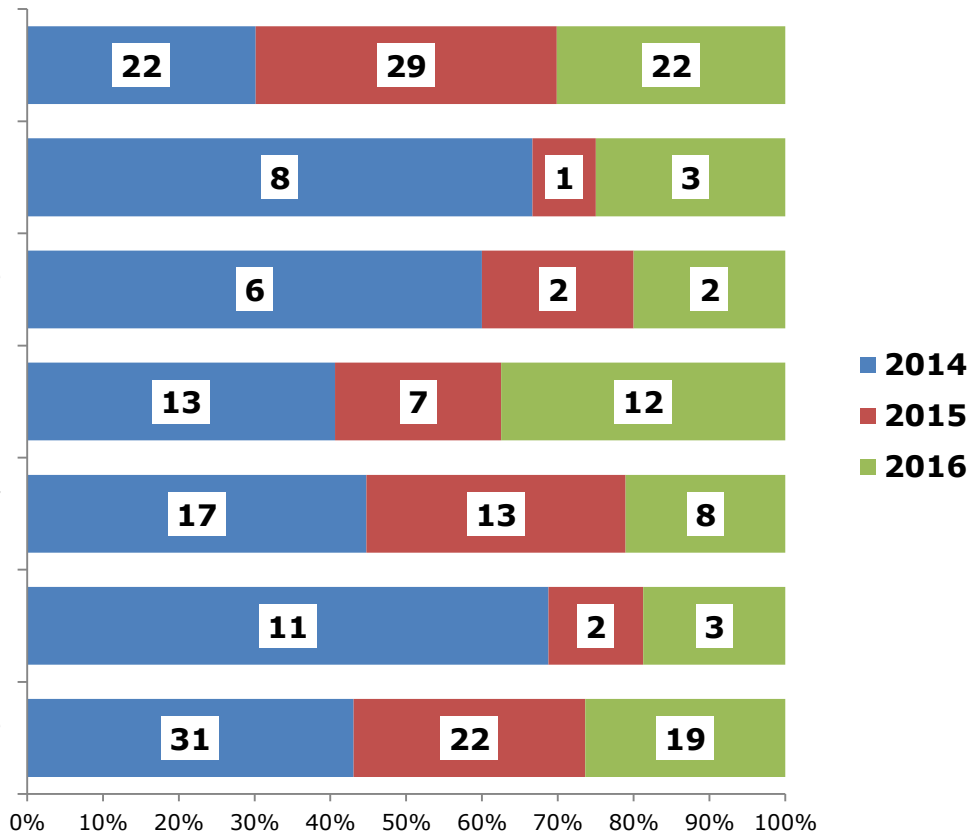
Mākslīgā apgaismojuma līmenis nav pietiekošs (vizuāli)

Gaitenīs margas nav ierīkotas vienā pusē, kāpnēs – abās pusēs

Nav lifts vai iespēja iekļūt ar riteņkrēslu, nav margas vai iespēja apsēsties

Sanitārā telpa nav ierīkota atsevišķi katram dzimumam

Nav atbilstoša dzīvojamā istabas-guļamtelpas platība* ar aprīkojumu

* Dzīvojamā istaba – guļamtelpa ($6,0m^2$ vai ne mazāka par $4m^2$ **) ar aprīkojumu

** līdz 2012.gada 31.decembrim

• SAI dzīvojamo istabu-guļamtelpu un guļamtelpu platības atbilstības novērtēšanā Inspekcija primāri vadās pēc telpā izvietotā aprīkojuma, lai noteiktu telpu lietojuma mērķi (guļamtelpa vai dzīvojamā istaba-guļamtelpa)

• Pieļaujams pacēlājs, ja nav iespējams ierīkot liftu. Būtiska neatbilstība, ja nav ierīkots lifts vai pacēlājs, lai gan tas ir nepieciešams

Veselības inspekcija

Veselības aprūpes uzraudzība Sociālās aprūpes iestādēs (SAI)

Veselības aprūpi nodrošina:

➤ SAI ar struktūrvienību – veselības punkts, kas reģistrēts Ārstniecības iestāžu reģistrā –

ievēro ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu prasības:

-Ārstniecības likums;

-Epidemioloģiskās drošības likums;

-Farmācijas likums;

- MK 20.01.2009. noteikumi **Nr.60 “Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”** 3.11.apakšnodaļā noteiktas prasības telpām, aprīkojumam ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas veselības punktam;

Veselības inspekcija

-MK 16.02.2016. noteikumi **Nr.104** “**Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādēm**”;

MK 27.03.2007. noteikumi **Nr.220** „**Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās**”;

-MK 02.08.2005. noteikumi **Nr.581** “**Medicīnisko ierīču reģistrācijas, atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtība**”;

-MK 04.04.2006. noteikumi **Nr.265** “**Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība**”;

➤SAI, kurā nav izveidota ārstniecības iestāde, bet iegādājas, uzglabā un izlieto zāles, nodrošina MK noteikumu Nr.220 prasību izpildi;

Veselības inspekcija

Uzraugot veselības aprūpes normatīvo aktu prasību izpildi, Inspekcija SAI veic kontroles:

- pēc SAI iesnieguma par zāļu iegādi;

MK noteikumi Nr.220 paredz, lai SAI iegādātos zāles zāļu lieltirgotavā vai iegādātos narkotiskās zāles un psihotropās zāles, ir jāsaņem inspekcijas izsniegts pārbaudes akts, kurā norādīts atbilstošs lēmums par zāļu iegādi;

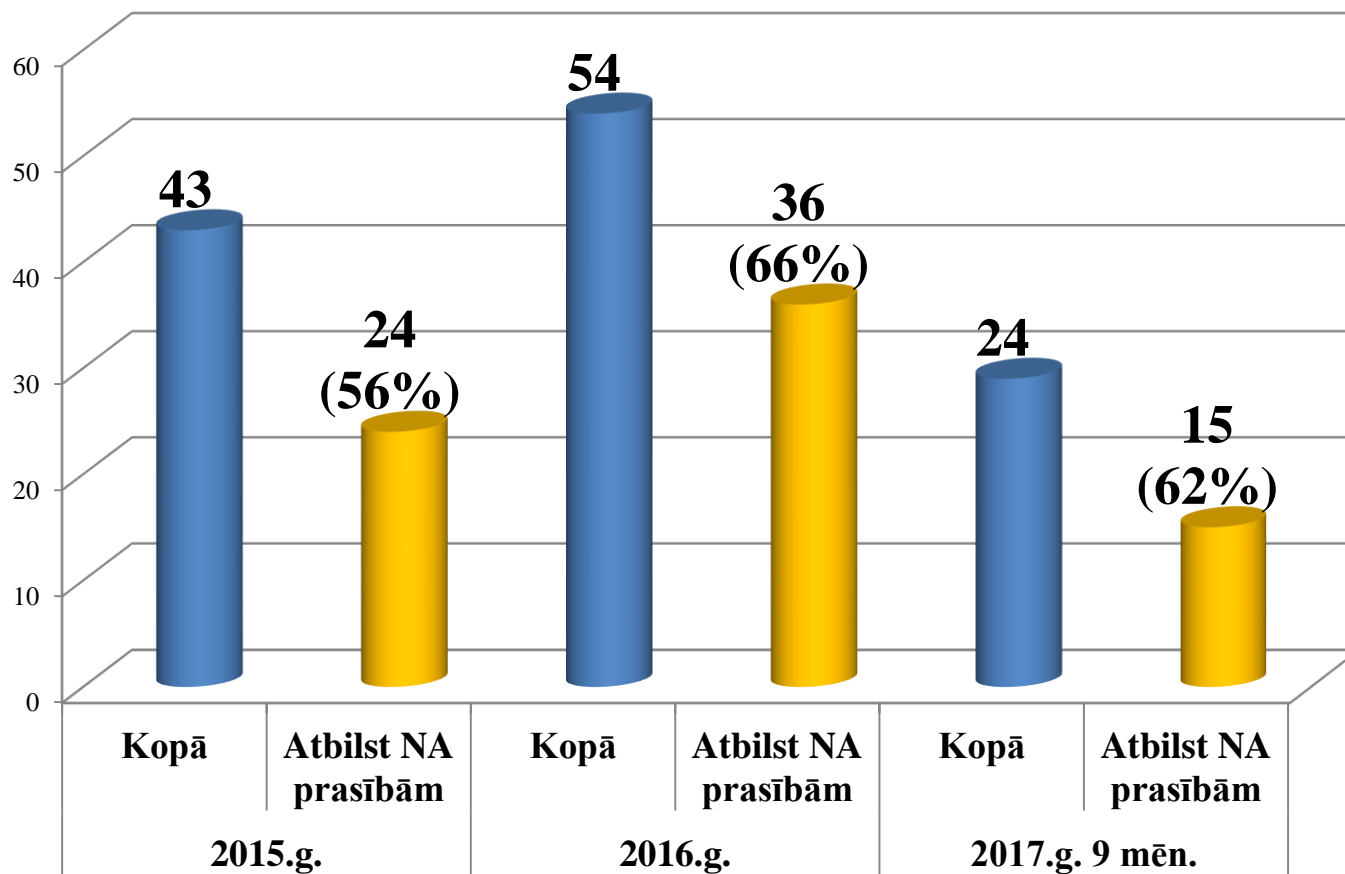
- izskatot privātpersonu vai iestāžu iesniegumus;

piemēram - no SAI klientiem, viņu tuviniekiem vai Labklājības ministrijas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas par konkrētiem gadījumiem, kaņ radušās saubas par klientu veselības aprūpes nodrošināšanu.

Veselības inspekcija

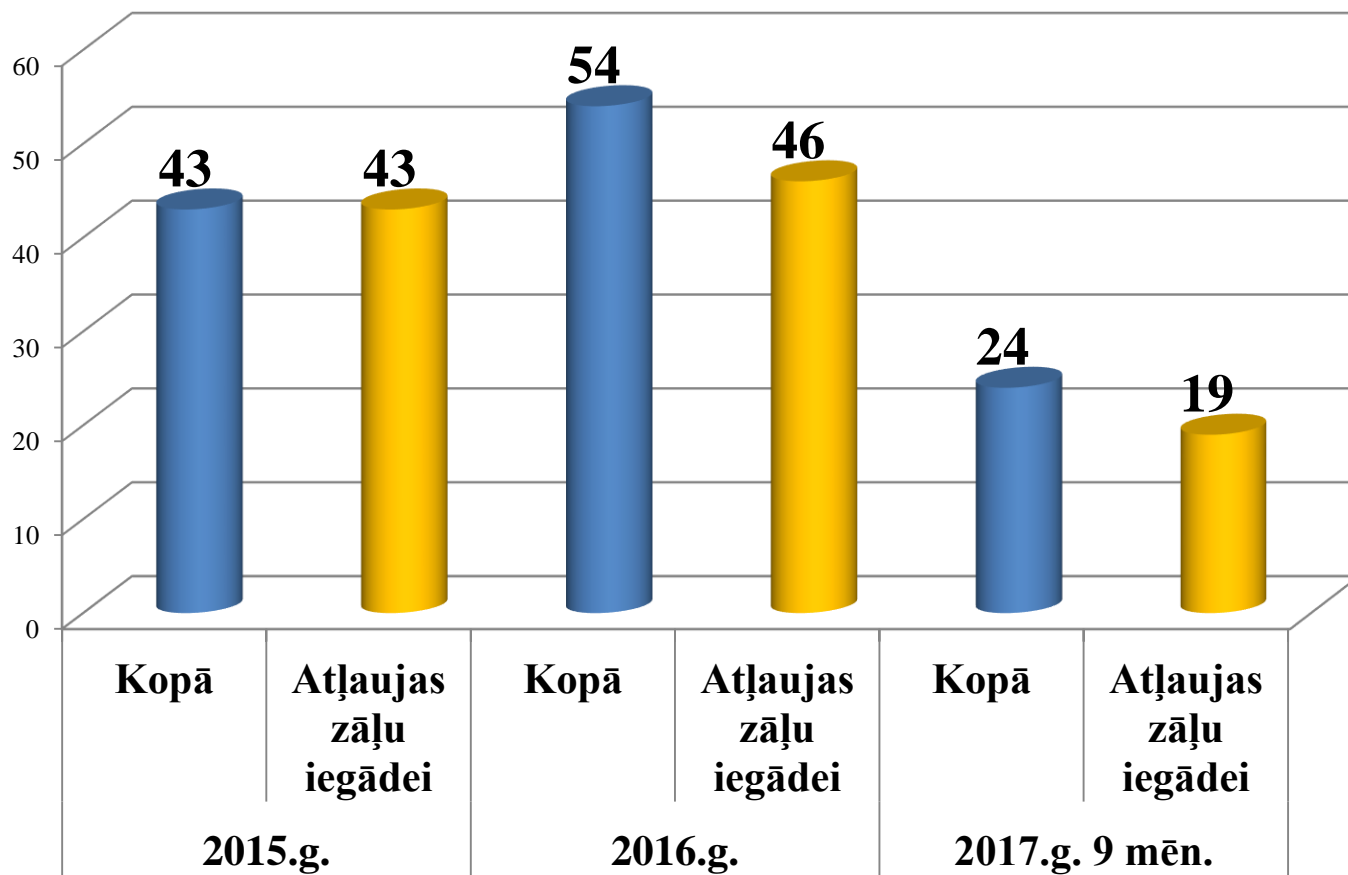
Veselības aprūpes jomas kontroles SAI

Veselības inspekcija

Atļaujas zāļu iegādei

Veselības inspekcija

Izskatītie iesniegumi par veselības aprūpes reglamentējošo normatīvo aktu prasību neievērošanu

2015.gadā izskatīti 9 iesniegumi, no tiem pamatoti 2;

2016.gadā izskatīti 7 iesniegumi, nevienā iesniegumā
minētie fakti neapstiprinājās;

2017.gada 9 mēnešos izskatīti 6 iesniegumi, visi atzīti par
nepamatotiem.

Veselības inspekcija

Konstatētās neatbilstības veselības aprūpes jomas normatīvo aktu prasību izpildē:

Zāļu apritē:

- Nav izstrādāta zāļu aprites kārtība vai tā ir izstrādāta neatbilstoši iestādes darbam (*piemēram, iestādē ir narkotiskās zāles, kuras iegādājas tikai uz ārsta izrakstītu recepti, bet rīkojumā aprakstīts, ka iestādē narkotisko zāļu nav vai iegādājas uz pieprasījuma no zāļu lieltirgotavas*);
- Neatbilstoša zāļu uzglabāšana: termolabilās zāles neuzglabā ledusskapī, ledusskapī zāles glabā kopā ar pārtiku; zāles glabā vietā, kur tām brīvi var piekļūt klienti;
- Nav nodrošināta psihotropo zāļu glabāšana atsevišķi no pārējām zālēm;

Veselības inspekcija

Konstatētās neatbilstības veselības aprūpes jomas normatīvo aktu prasību izpildē:

- Neatbilstoša psihotropo zāļu uzskaite – kontroles brīdī **nesakrīt zāļu reālais skaits ar datiem uzskaites žurnālos**; (atsevišķi gadījumi)
- Klientu veselības kartēs netiek atzīmētas ārstējošās ārstniecības personas ordinācijas (*ir uz lapiņām vai mutiski sniegtas vai nozīmējumu lapās atsevišķām ārstēšanas epizodēm, kas netiek uzglabātas*);
- Netiek izpildīti ārstējošā ārsta nozīmējumi;
- Nav nodrošināta atbilstoša narkotisko zāļu glabāšana – seifs nav aprīkots ar signalizāciju, glabā slēdzamā skapī bez signalizācijas;

Veselības inspekcija

Konstatētās neatbilstības veselības aprūpes jomas normatīvo aktu prasību izpildē:

Obligātās prasības ārstniecības iestādēm:

- Veselības punktā nav nodrošinātas visas noteiktās telpas – telpa , lai nodrošinātu izolāciju neskaidras diagnozes un infekcijas slimību gadījumos, telpas bīstamu un agresīvu pacientu novērošanai un izolācijai;
- Nav nodrošināts medikamentu un aprīkojuma minimums neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai;
- Nav ievēroti metroloģisko pārbaužu termiņi medicīniskajām ierīcēm (svariem un sfigmomanometriem).

Veselības inspekcija

Konstatētās neatbilstības veselības aprūpes jomas normatīvo aktu prasību izpildē:

Higiēniskā un pretepidēmiskā režīma prasības:

- Nav izstrādāts higiēniskā un pretepidēmiskā režīma plāns;
- Neatbilstoša medicīnisko ierīču dezinfekcija - pacientu individuālās zāļu kastītes dienai dezinficē ar virsmu dezinfekcijas līdzekli.

Veselības inspekcija

Paldies!

